

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
 Τηλ. επικ.: 210 7767 023

Αθήνα, 21-08-2014

Αρ. Πρωτ.: 554

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Βουλευτές κ.κ. Γ. Σταθάκη,
 Β. Κατριβάνου & Στ. Κοντονή
 (δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
 της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 1547/30-07-2014

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1547/30-07-2014 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ. Γ. Σταθάκης, Β. Κατριβάνου & Στ. Κοντονής με θέμα «Σχετικά με τα προβλήματα λειτουργίας του Καταστήματος Κράτησης Χανίων “Κρήτη 1”» και αναφορικά με τα ερωτήματα που τίθενται σας γνωρίζουμε, τα ακόλουθα:

- Σχετικά με την υποστελέχωση των Καταστημάτων Κράτησης, θέτουμε υπόψη σας ότι με το υπ' αριθ 68997/31-07-2013 έγγραφό μας προς τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης διατυπώσαμε τις ανάγκες των υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε προσωπικό, μεταξύ των οποίων και του Καταστήματος Κράτησης Χανίων, για το οποίο αιτηθήκαμε την έγκριση προς πλήρωση για μεν το έτος 2013: μιας (1) θέσεως κλάδου ΠΕ Ιατρών Παθολογίας, μιας (1) θέσεως ΠΕ Οδοντιάτρων, δύο (2) θέσεων του κλάδου ΤΕ Υγείας Πρόνοιας ειδικότητας Νοσηλευτικής, τριών (3) θέσεων του κλάδου ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού, μιας (1) θέσεως του κλάδου ΤΕ Ηλεκτρονικών, μιας (1) θέσεως του κλάδου ΤΕ Μηχανικών-Ηλεκτρολογίας, μιας θέσεως του κλάδου ΤΕ/ΔΕ Υδραυλικών, δέκα (10) θέσεων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης και δέκα (10) θέσεων του κλάδου ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης, για δε το έτος 2014: τεσσάρων (4) θέσεων του κλάδου ΤΕ Υγείας Πρόνοιας ειδικότητας Νοσηλευτικής, τεσσάρων (4) θέσεων του κλάδου ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού, πενήντα (50) θέσεων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης και εξήντα (60) θέσεων του κλάδου ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης.

Μέχρι σήμερα ουδεμία σχετική έγκριση έχει υπάρξει καθώς λόγω της οικονομικής συγκυρίας καθίσταται δυσχερής η εξεύρεση πιστώσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό που θα επέτρεπε, κατόπιν βεβαίως σχετικής έγκρισης (ΠΥΣ) των συναρμόδιων προς τούτο Υπουργείων Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, να δρομολογηθεί προκήρυξη προσλήψεων.

Ωστόσο, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, στο πλαίσιο της κινητικότητας με την αριθ. 35575/16-4-2014 (ΦΕΚ Γ'/508) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων όπως συμπληρώθηκε με την αριθ. 25936/25-4-2014 (ΦΕΚ Γ'/540) όμοια, μετατάχθηκαν στους κλάδους ΔΕ Φύλαξης και ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης των Καταστημάτων Κράτησης, συνολικά 613 πρώην υπάλληλοι της Δημοτικής Αστυνομίας. Εξ αυτών υπηρετούν στα Καταστήματα Κράτησης κατά τον παρόντα χρόνο και μέχρι της δημοσίευσης των ατομικών πράξεων μετάταξης, που θα εκδοθούν βάσει των αναμενόμενων οριστικών πινάκων διάθεσης, 586 πρώην δημοτικοί αστυνομικοί.

- Αναφορικά με το πρόβλημα υπερπληθυσμού του Καταστήματος Κράτησης Χανίων, σας γνωρίζουμε ότι, όποτε διαπιστώνεται πολύ μεγάλος αριθμός κρατουμένων, το Υπουργείο μας, με τη συνεργασία των Διευθύνσεων και προτάσεις των αρμοδίων Συμβουλίων Καταστημάτων Κράτησης, προβαίνει σε μεταγωγές κρατούμενων ανάλογα με την υφιστάμενη κατάσταση από πλευράς πληθυσμού, κατόπιν αποφάσεων της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών.

Επιπλέον, έχοντας ως στόχο τη βελτίωση και τη συνεχή αναβάθμιση του σωφρονιστικού συστήματος και με γνώμονα τα ευρήματα που προέκυψαν από την εποπτική του δραστηριότητα στα Καταστήματα Κράτησης, καθώς και τις εξελίξεις και τους προβληματισμούς στο σωφρονιστικό σύστημα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, έχει προχωρήσει στην υλοποίηση μιας δέσμης συντονισμένων παρεμβάσεων προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες κράτησης αλλά και οι συνθήκες εργασίας για το σωφρονιστικό προσωπικό:

Ενισχύθηκε το δυναμικό των Σωφρονιστικών Καταστημάτων της Χώρας μας, με τη λειτουργία μιας επιπλέον πτέρυγας του Καταστήματος Κράτησης Κεντρικής Μακεδονίας III (στη Νιγρίτα Σερρών), όπου λειτουργούν πλήρως τρεις πτέρυγες εκ των συνολικά πέντε, οι οποίες φιλοξενούν περίπου 369 κρατουμένους, συνεισφέροντας σημαντικά στην αποσυμφόρηση των λοιπών Καταστημάτων. Ταυτόχρονα, παραδόθηκε το Νέο Κατάστημα Κράτησης Χανίων (600 θέσεων) όπου λειτουργούν 2 πτέρυγες εκ των συνολικά πέντε και φιλοξενούνται 293 κρατούμενοι. Η πλήρης λειτουργία των ανωτέρω Καταστημάτων αναμένεται λίαν συντόμως κατόπιν της ολοκλήρωσης της διαδικασίας κινητικότητας Δημοτικών Αστυνομικών οπότε και θα στελεχωθούν επαρκώς τα Τμήματα Φύλαξης. Ειδικότερα, για το νέο Κατάστημα Κράτησης Χανίων, η ανάληψη καθηκόντων των νέων υπαλλήλων εντός του τρέχοντος μηνός καθιστά πλέον εφικτή τη θέση σε λειτουργία μιας επιπλέον πτέρυγας. Τέλος, με την παράδοση και λειτουργία του Καταστήματος Κράτησης Δράμας (600 θέσεων), το οποίο έχει ήδη ολοκληρωθεί και απομένει η κατασκευή βιολογικού καθαρισμού, θα περιοριστεί ακόμη περισσότερο το πρόβλημα του υπερπληθυσμού.

Περαιτέρω, με την απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αριθμ. 63021/11.7.2012 (ΦΕΚ Β' 2124) επεκτάθηκαν οι προϋποθέσεις κράτησης στα αγροτικά καταστήματα κράτησης και την Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.) προκειμένου να επωφελείται μεγαλύτερος αριθμός κρατούμενων. Ειδικότερα, άρθρε η απαγόρευση μεταγωγής κρατούμενων σε αγροτικά καταστήματα που εξέτιαν ποινές για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών. Ταυτόχρονα, μειώθηκε το τμήμα της ποινής που απαιτείται να έχει εκτίσει ο κρατούμενος, ενώ καταργήθηκε η προηγούμενη χορήγηση άδειας και η τήρηση των όρων αυτής για τους κρατούμενους που εξέτιαν ποινές φυλάκισης έως 5 έτη. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 11, άρθρο 40 του Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ 18 Α' /2013) προβλέπεται κράτηση σε κλειστά τμήματα των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης κρατουμένων που εκτίουν ποινή κάθειρξης έως 10 έτη, εφόσον υπάρχει επαρκής χώρος και υφίστανται συνθήκες υπερπλήρωσης των λοιπών Καταστημάτων. Προς τούτο, διά των Αποφάσεων του Υπουργού Δικαιοσύνης υπ' αριθ. 93316, 93317/1-11-2013, 93325 / 1-11-2013 και 93318/1-11-2013, έγινε η μερική μετατροπή των Αγροτικών Καταστημάτων Κασσάνδρας, Χανίων, Κασσαβέτειας και Τίρυνθας σε Κλειστά Τμήματα Κράτησης.

Επίσης, με την ψήφιση του άρθρου 8 του ν. 4198/2013 (ΦΕΚ Α' 215/11-10-2013) έχει αποφυλακισθεί μέχρι σήμερα ικανός αριθμός κρατουμένων.

Επιπρόσθετα, με την ψήφιση του ν. 4205/2013 εισήχθη στην ελληνική έννομη τάξη ο θεσμός του περιορισμού κατ' οίκον με ηλεκτρονική επιτήρηση υποδίκων και καταδίκων ως μια αξιόπιστη ενδιάμεση επιλογή στους ήδη υπάρχοντες θεσμούς της προσωρινής κράτησης και των περιοριστικών όρων, της απόλυσης υπό όρο και της άδειας των κρατουμένων. Εκτιμάται ότι ο εν λόγω θεσμός θα οδηγήσει σε περιορισμό του ποσοστού των υποδίκων και σε μείωση του πραγματικού χρόνου παραμονής των καταδίκων στα καταστήματα κράτησης, ίσως δε και σε αύξηση των αδειούχων και των υπό όρο απολυόμενων κρατουμένων και τελικά, σε κάθε περίπτωση, στην αποσυμφόρηση των Καταστημάτων Κράτησης. Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ως άνω νόμου έχει ήδη εκδοθεί το Π.Δ. αριθ. 62/2014 (105 Α').

Επίσης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων λαμβάνει μέτρα για την ευρύτερη και πιο αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμού της κοινωφελούς εργασίας, ως εναλλακτικού τρόπου έκτισης της ποινής. Προς την κατεύθυνση αυτή, καταρτίζει τον πίνακα των φορέων, που συμμετέχουν στον θεσμό της παροχής κοινωφελούς εργασίας, μετά από σχετικό αίτημα των φορέων, που αποδέχονται την παροχή κοινωφελούς εργασίας.

Με το Ν. 3904/10 εκσυγχρονίστηκε ο θεσμός και ενισχύθηκε το νομοθετικό πλαίσιο της κοινωφελούς εργασίας. Ο προαναφερόμενος πίνακας, επικαιροποιήθηκε με την αριθ. 40830/12.11.2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 3009) και ήδη υπάρχει δυνατότητα

παροχής κοινωφελούς εργασίας σε πολλούς φορείς, κυρίως οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου τομέα, μη κερδοσκοπικά κοινωφελή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κ.ά. Στις 31-12-2013 υπεγράφη από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η υπ' αριθ. 87392/07-04-2014 (ΦΕΚ 994 τ.Β') νέα Κ.Υ.Α που αφορά τη συμμετοχή περισσότερων φορέων παροχής κοινωνικής εργασίας η οποία απεστάλη προς υπογραφή στα συναρμόδια Υπουργεία.

Ταυτόχρονα, με το Ν. 4139/2013 (ΦΕΚ Α' 74/2013) επεκτείνεται ο επωφελής θεσμός της παροχής κοινωφελούς εργασίας σε κρατούμενους που καταδικάστηκαν προ της έναρξης ισχύος του ανωτέρω σχετικού νόμου (Ν. 3904/2010), ενώ εισάγονται ευνοϊκές διατάξεις για την απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης κρατούμενων που έχουν καταδικαστεί σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης για παραβίαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών. Επίσης, με το Ν. 4043/2012 δόθηκε η δυνατότητα απόλυσης υπό τον όρο της ανάκλησης σε όλους τους καταδικασθέντες αν η ποινή τους είχε διάρκεια τρία έτη και είχαν εκτίσει το ένα δέκατο αυτής και αν η ποινή τους είχε διάρκεια τρία έως πέντε έτη και είχαν εκτίσει το ένα πέμπτο αυτής. Το μέτρο αυτό ίσχυσε και για τους ανήλικους κρατούμενους. Η ισχύς των ευνοϊκών αυτών διατάξεων για την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης, επεκτάθηκε έως 30.6.2015, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 §10 του ν. 4274/2014.

Οι εκσυγχρονιστικές παρεμβάσεις στο σωφρονιστικό σύστημα συνεχίζονται το 2014 με την πρόταση νομοθετικών ρυθμίσεων. Με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις επιδιώκεται η αποτελεσματικότερη άσκηση της σωφρονιστικής πολιτικής υπό το πρίσμα της ευρύτερης εξομοίωσης των συνθηκών ζωής στη φυλακή με τις εν γένει συνθήκες ζωής. Στο πλαίσιο αυτό τροποποιούνται και σε ειδικές περιπτώσεις προστίθενται νέες διατάξεις, που απηχούν ανάγκες και αιτήματα των κρατουμένων, αλλά και που απορρέουν από τις υποχρεώσεις της χώρας μας να συμμορφωθεί με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και συστάσεις άλλων Διεθνών Οργανισμών. Ειδικότερα, το Σχέδιο Νόμου για το Νέο Σωφρονιστικό Κώδικα, προσαρμόζει τη σχετική νομοθεσία στις σύγχρονες ανάγκες και εξελίξεις, προκειμένου να καταστεί αυτή πιο αποτελεσματική και εναρμονισμένη στο σύγχρονο κοινωνικό και σωφρονιστικό περιβάλλον.

Τέλος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 4274/2014 (ΦΕΚ 147 Α'), εκτιμάται ότι θα απολυθεί υπό τον όρο της ανάκλησης ικανός αριθμός κρατουμένων, με αποτέλεσμα την περαιτέρω αποσυμφόρηση των Καταστημάτων Κράτησης.

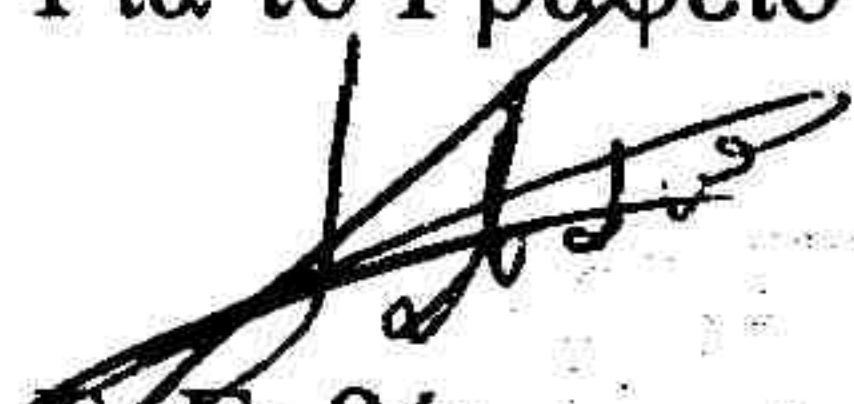
Εν κατακλείδι, είναι σαφές πως τα προβλήματα στα Καταστήματα Κράτησης είναι υπαρκτά. Και μάλιστα τα προβλήματα αυτά εντάθηκαν τα τελευταία χρόνια με την αύξηση του αριθμού των κρατουμένων. Ωστόσο τα ζητήματα αυτά μας απασχολούν σοβαρά, έχουμε δώσει ήδη

σειρά λύσεων που έχουν ανακουφίσει και θα ανακουφίσουν περαιτέρω το υπάρχον σύστημα και επεξεργαζόμαστε και άλλες θεσμικές και λειτουργικές παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση αυτή. Δεν κλείνουμε τα μάτια στα υπαρκτά προβλήματα και παρά τα μειούμενα, λόγω της οικονομικής συγκυρίας, οικονομικά μέσα που διαθέτουμε θα συνεχίσουμε να πράττουμε το καλύτερο δυνατό σεβόμενοι τα δικαιώματα των κρατουμένων και τους βασικούς σκοπούς του σωφρονισμού.

Προς την κατεύθυνση αυτή σχόλια και προτάσεις από δικαστικούς λειτουργούς, πολιτικά κόμματα και απλούς πολίτες είναι καλοδεχούμενα καθώς θεωρούμε ότι όλοι έχουμε συμφέρον στην εξασφάλιση συνθηκών στα Καταστήματα Κράτησης που θα τιμούν τη χώρα μας και εμάς τους ίδιους.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Ε. Γαβάνα